

zi meseč h grobu družbenega prvega mectema, pokojnega Viljema Polaka. Ko je dospel mnogoč do pokopališča, kjer leži eden omih, ki je najbolje pojmoval, kaj je treba našemu narodu, je zapel že omenjeni pevski zbor žalostnika »Usliti naš gospod!« Ob grobu pokojnega je izpravgorol nato g. prof. dr. Ilešič približno sledče misli:

»Tužno veseli zbor, ki smo ga slišali, nam vzbuja razna čustva. Vprašamo se, ali je res danes naš prvi korak namenjen med grobove, ali se posvečamo morda smrti? Ne, — z grobovi je kakor z ljudmi. Enim posenijo grobovi smrt, drugim posenijo življenje in grob, ki pomeni sto in sto slovenskim otrokom življenje, je grob našega Viljema Polaka. So grobovi ob katerih zidajo svetišča, tako svetišče je sezidano nad Polakovim grobom, obokano je s sinjim nebom, oltar tega svetišča je narodna delavnost in kadilo je hvaležnost malih, katerim je dal rajni priliko, da jim že v rani mladosti ne zatros materinega jezika, hvaležnost onih, ki stopajo kreplki v življenje, zavajoč se svoje dolžnosti, da podpirajo na domačih tleh delo za probajo svojega naroda, hvaležnost vseh revnih in zapostavljenih. Nič manj hvaležnosti pa ne prinašajo temu možu oni, ki so bili preizkušeni v narodnem delu, ki so občutili vse nevihte življenja. Moči iščemo za sebe pri takih značajih in k njim se zatekamo, ko nas čakajo težka dela. — Iz groba čujem zamolkel glas: »Če hočeš služiti idealom, moraš pristeti s seboj čisto srce, če si zgredil na potu življenja pravo smer, izpremeni sebe, če prezirasi sirota, izpremeni sebe, če ne upoštevaš delave, izpremeni sebe, če ne čutiš ljubezni do svojega naroda, če si dal, da so se tvoji otroci vzgojili v tujem duhu, izpremeni sebe! Vseh teh moci nam more dati duh Viljema Polaka na česar grob polagan v znak hvaležnosti »Družbe sv. Cirila in Metoda« vence. — Mrtvimi slava, živim moč, Viljemu Polaku trikrat slava!«

Slava je zadonelo trikrat na pokopališču, znamenje, da se zavedajo skupščinarji v polni meri velike dobrote, ki jo je izkazal prvi slovenski mecen družbi. Vrste so se pomikale potem nazaj v mesto, kjer se je vršila ob 11. v velikem salonu pri Bastiju XXVI. redna skupščina.

Prvomestnik g. vladni svetnik Senekovič je otvoril mnogočitveno obiskano zborovanje, ter pozdravil vse došle, zlasti delegate iz sosednjih dežel s Koroškega, Štajerskega, Goriskega, iz Istre in Trsta, vse gospe in gospodične ter člane iz oddaljene Devine. Imenoma je pozdravil nato še državnega poslanca dr. Rybača, deželne poslanke dr. Wilfana, dr. Novaka, dr. Tavčarja, dr. Trillerja, višesodnega svetnika Višnjarja in Gangla ter župnika dr. F. Segula iz Rogatice. Vsako ime so pozdravljali navdušeni živio-klici, ki so se zgrnili v dolgotrajno spontano ovacijo, ko se je prvomestnik spomnil s posebno srčnimi besedami tudi ge. Dimnikove iz Trbovelj.

Družba je letos končala svoje 26. leto. Vzroka za proevit družbe je seveda treba iskati v narodu samem in v njega zavednosti. Hudi boji so sicer čakali družbo, a družba jih je vse častno izvojevala in je danes še enkrat tako močna, kot takrat, ko so ji že zeli njeni sovražniki pogin. Danes ravno zborujejo v Celju naši narodni sovražniki in se posvetujejo, kako bi odtrgali kos za kosom naše zemlje in nam ukradli sreca naših otrok. Mirno pa lahko trdim, da bo ostalo brezplodno njih prizadevanje, dokler bodo stale naše vrste tako neomajno, kakor stope danes. Boj nam vsljujejo, mi se ga ne strašimo. Naši sovražniki pa so spoznali, da v boju proti nam nimajo upanja na skorajno zmago, zato so si izmislili nov način boja, ki obstaja v tem, da posiljajo v naše kraje kakor vidimo to v St. Lenartu v Slov. goricah, na reje oroke českih delavcev z Dunaja, ki jih izdajajo za Nemce. Treba nam je tedaj podvijene pozornosti in povojene požrtvovalnosti, da probudimo in ohranimo naše ogrožene postojanke. Treba nam je šol in izobrazbe naroda, ki sta prvo in glavno za razvoj naroda in za narodno navdušenje. Kdor v svoji mladosti ne vrška v sebe narodnega navdušenja, ta ga tudi pozneje ne dobi več. To pa je mogoče edino le v šolah, ki temelje na narodnem načelu. Slovenki otrok, ki hodi v nemške šole, je za svoj narod skoro izgubljen. Nemški učitelji ga učijo zanicevati svoj materni jezik in zgodi se tako, da preklinja sin, kar je sveto očetu. Ozrimo se na Trst. Pogosto najdemo očeta in mater, ki sta vrla Slovenca, otrok pa, ki je hodil v laške šole, je pozabil jezik svojih staršev in ga zanicevuje, zanicevuje pa tudi svoje starše, če ti govore slovensko med seboj. Vse to storiti vzgoja v šoli. Kdor hodi v tujenarodno šolo, ne bo nikdar dober Slovenec. To bi moral uvjeti vsak narodnjak, toda žal imamo

med nami Slovenci še tudi ljudi, ki nasprotujejo v svoji naslovljenosti naši družbi. Pravijo, da jim je naša družba preliberalna in da hočemo vredi iz šole križ, v isti senci pa dostavljajo, kakor bi bilo to nekaj prav posebnega: »pa ga ne morej!« Kar smo semešni so ti ljudje! Pravijo, da smo tatovi in morilec in če jih vprašamo zakaj nam dajejo tako imena, ki vendar nismo storili ničesar, pa se izgovarjajo, da je mogode, da že kdaj storimo kaj takega. Takih ljudi ne bi smeli resno upoštevati in vendar se dobre še med našim narodom ljudje, ki jim sedajo na ta lim.

Družba vidi kako nujno potrebne so šole za naš narod, in družba pozdravlja vsakega, ki si prizadeva širiti omiku in izobrazbo ter narodno zavednost med narodom. Če ustavimo družbo 20 ali 30 šol, in če ustavimo »Stražo« in »Solsko društvo za Koroško« 40 ali 60 šol, jim tega družba ne bo zavida. Vse to pa bi bilo še mnogo premal, da bi moglo imeti uspeh.

Konstatiram, da ima družba od dne do dne več prijateljev, kar se kaže v konstantnem naraščanju družbenih podpornikov iz vseh slojev. Hvala jim vsem, zlasti pa iskrena hvala našemu zavednemu ženstvu, ki je družbi najkrepkejsa opora. Pri tej priliki se moram spomniti vzorce Slovenke, dne 11. januarja 1. unutrašnje Marije Vilharjeve, ki je volila hrnčirje svoje premoženje, v znesku 112.400 K. ki jih dobi družba po smrti njenega soproga. Slava njenemu spominu!

Odbor pa si steje v dolžnost zavhaliti se tudi naprednemu časopisu, ki je stato družbi vedno ob strani. Spomniti se je treba pri tej priliki tudi ameriških Slovencev, ki so s svojimi vsakokratnimi prav izdatnimi prispevki dokazali, kako vedo cenni delo družbe.

Tudi to leto je imela smrt bogato žetev med našimi člani. Mnogo jih je šlo iz naše srede, ki jim vsem niti imen ne vemo. Mnogo pa je bilo med njimi tudi takih, ki so hoteli nakloniti družbi tudi še ob smerti dobroto in so se spomnili naše družbe z volili. Omenil sem že g. Vilharjevo, ki je zapustila družbi 112.400 K. g. Trček iz Ljubljane je volil 2000 K. g. Ivan Medie 100 K. g. Noll 200 kron. g. župnik Černe 1163 K. g. Cinsl iz Tržiča 400 K. g. Baloh iz Brežic 500 K. Spomin svojih dragih pa so počastili nekateri tudi z ustavovitvijo enega ali celo dveh kamnov za obrambni sklad. To se je zgodilo ob smerti gg. Kozlevčarja in Široka iz Trsta, g. Fr. Krulca iz Slovenske Bistrike, g. Jakilovec in g. Pogačnika. Slava jim vsem! (Trikratni »Slava« je zadonel po dvorani).

Promovestnik se je nato bavil z raznim družbenim blagom ter priporočal zlasti razglednice, računske listke in kolke, da se jih družbeniki bolj poslužujejo. Nato je prečital pozdravni brzojavki, ki sta družbi došle od »Osrednje matice šolske« v Pragi in od »Družbe sv. Cirila in Metoda« iz Istre.

Sledilo je nato blagajnikovo poročilo, ki je je podal g. notar Hudovernik. Omejujemo se samo na glavne točke poročila ker smo natančejno poročilo prinesli že v soboto.

Dohodki so presegli v minulem letu en milijon krov ter znašali 1.043.654 K 45 v rednih stroškov pa smo imeli 196.615 K 91 v, torej prebitka za 847.038 K 54 v.

Za narodni kolek je zanimanje nekajlik ponehalo in vendar bi ga moral rabiti vsak narodni Slovenec.

Za obrambni sklad nabralo se je leta 1910. 56.766 K 16 v, ter znaša koncem leta z naraslimi obrestmi vred 87.038 K 66 v.

Obrazbeni sklad, kakor tudi Polakov in Kotnikov sklad se posebej upravlja, ravno tako pokojninski sklad za učiteljsko osobje.

Za obrambni sklad manjka samo še nekaj kamnov (79), da dosežemo štev. 10000. Naj bi se oglasili še tisti imoviti Slovenci, kateri doslej pogrešamo med brambniki, da se bode zavrnili število 1000. Tudi bi želeli, naj bi tisti, ki so se oglasili za obrambni sklad, pa doslej še niso vplačali kamna, pričeli z vplačevanjem. Od večjih dohodkov minulega leta moramo pohvalno omeniti čisti dohodek lanske jubilejne veselice v znesku 12.452 K 87 v in prispevke ameriških Slovencev v znesku 3661 krov 91 v.

Dovolite mi, da tu izrečem danam iz vseh slovenskih pokrajin na čelu jim naši znani dobrotnici gospe Franji dr. Tavčarjevi, in vsem tistem, ki so prispevali k temu gmotnemu uspehu, našo naijkrenejšo zahvalo.

Nič manj priznanja pa velja našim bratom v Ameriki, ki si s težkim delom služijo denar, pa se vendar ob vsaki prilici spominjajo z obilnimi prispevki naše družbe. Nehvaležno bi bilo, da se pri tej priliki ne spominjamo naivečje naše dobrotne med slovenskimi ženami gospe

Vilbarjeve (Slava!), vredne vrstnico našim velikim močem Viljemom Polaku in Karlu Kotniku.

Družba čakača novi veliki stroški z ozirom na to, da bo letos otvorila novo šolo v Gorici in pričela s stavbo nove prepotrebne šole v Trstu.

Z ozirom na te nove velikaniske izdatke znaša vsled proračuna za leto 1912 primanjkuje 544.400 K. Od vas je tedaj častiti skupčinarij odvisno, ali bo mogla družba tudi v boči zadostiti svoji vzvišeni nalogi.

Apelujem danes zopet na vas, ki uvažujete naše obrambno delo, da v svoji domovinski ljubezni ne zabite naše družbe.

Politična kronika.

O rekonstrukciji ministarstva piše »Prager Tagblatt«: Če bi se pogajanja v Pragi ugodno izvršila, tedaj bo kabinet rekonstruiran na način, da bosta imenovana češki minister - krajan in nemški minister - krajan. Za češkega ministra - krajanega bo imenovan posl. Mašťalka ali pa Udržal. Če bodo pogajanja v deželnem zboru brezuspečna, tedaj se bo sestavilo uradniško ministarstvo. V tem slučaju bosta imenovana dva češki uradniki kot voditelja dveh resortnih ministarstev, in sicer železniškega in naučnega ministarstva.

Češko - nemška spravna pogajanja se torej pripravljajo. Čehi so še vedno rezervirani, kar je precej razumljivo, ker o Thunovem načrtu pravzaprav še ni nič avtentičnega znano. Pač pa imajo Nemci svoj spravni načrt že gotov in hočejo stopek v posvetovalni mizi zopet s svojim sic volo, sic jubeo. Knez Thun bo nadaljeval danes svoje konference z voditelji obeh narodnosti. Večina čeških in nemških deželnih poslanstev je že v Pragi, ker je že gotovo, da bo češki deželni zbor sklican dne 20. t. m. Nemci so pripravljeni, vprašanje ureditve učiteljskih plač pod gotovimi pogoji izločiti iz obstrukcije in je odkazati posebni šolski komisiji. Ker tudi Čehi ne smatrajo regulacijo učiteljskih plač kot politikum, tedaj je toliko kot gotovo, da bodo učiteljske plače na Češkem regulirane še letos. Kako se bodo spravna pogajanja končala, se pač danes še ne more sjeti. Treba je predvsem počakati plesarnih sej obeh narodnostnih strank. Češka plenarna seja se vrši dne 12. septembra, plenarna seja nemških deželnih poslanstev pa dne 16. septembra. Deželni zbor ho bo imel samo štiri seje. V prvi seji se bo, kakor poroča »Narodni Politik« stavil predlog, naj se narodnostno - polično komisijo proglaši kot permanentno. Izvoliti nameravajo tudi posebno šolsko komisijo, ki se bo pečala z regulacijo učiteljskih plač.

Dunajski krščanski socijalisti so se že jeli tudi sramovati svojega klerikalizma. Dunajska »Residenz-Korrespondenz« poroča, da je bivši predsednik državnega zборa dr. Pattai pisal predsedstvu krščansko - socijalne zvezze, v katerem svari, naj ne nadaljujejo svojega dosedanjega političnega kurza in naj se preveč tesno ne vežejo s klerikalnimi elementi stranke. Dr. Pattai se zavzema za to, da se ustanovi na Dunaju nova nemška meščanska stranka, ki naj nosi tudi novo ime. Predlog dr. Pattaye v predsedstvu krščansko - socijalne zvezze ni dobil večine. Pač kaže ta povjav, da je nezadovoljstvo v krščansko - socijalni stranki veliko in da je stranka pred popolnim razpadom.

Ogrska delovna stranka je baje precej nezadovoljna s sedanjim predsedstvom državne zbornice, ker prekorečno postopa in s tem takoreč podpira opozicijo. Nekateri člani te stranke zahtevajo celo, naj predsedstvo odstopi.

Truplo ustreljenega poveljnika eksašlove vojske Aršada je bilo 24 ur razstavljeno na nekem trgu v Teheranu. Ustreljeni general Ali chan Sardar Aršad je živel za časa perziske revolucije nekaj mesecov na Dunaju in je bil tam znan kot mož evropske naobrazbe. Aršad je bil stric Mohameda Alija. Vojaško se je naobrazil med avstrijskimi častniki, ki so bili pred leti poklicani v Perzijo v instrukcijske svrhe. Pod šahom Muzaferjem Edinom in Mohamedom Alijem je bil poveljnik telesne straže. S pomočjo nekega avstrijskega častnika je prekošil Aršad vežbalnik za avstrijsko konjenico v perziski jeziku. Z Aršadom je izgubil ekešah - pretendent eno izmed glavnih orop.

Socialno - demokratični strankarji dan so otvorili včeraj v Berlinu in se ga je udeležilo 450 delegatov iz Nemčije ter zastopnikov socialnih demokratov na Angleškem, Francoskem, iz Avstrije, Švica, Belijski in balkanskih držav. Poslanci

Bebel je izvajal v bistvu sledeče: »Vsed vmečavanja Angleške je manjšo vprašanje, prišlo v zelo kritičen čas, in se bodo morali socijalni demokrati tudi s tem vprašanjem batiti. Klub pomirljivemu govoru cesarja pred trgovci v Hamburgu, niti misiliti ni na razročenje. Socijalni demokrati morajo napeti vse sile, da se ne zabrani uvoz živine, da se odstrani carina na živila in zniža tovorna za krmo. Brez dvoma se bližajo težki časi. Končam: Na boj! K zmagi!«

Maroško vprašanje vendar ne bo tako hitro in gladko končano. V poluradnih poročilih pariških zatrjujejo, da so nasprotja med stališči Francije in Nemčije glede maroškega vprašanja precej znatna. Tudi izjava francoskega zunanjega ministra Selvesa ni preveč optimistična. Poroka se, da je glavna nasprotja tičajo gospodarskih koncesij, katere zahteva Nemčija v Maroku, ne pa teritorialnih nagrad Nemčiji izven maroškega ozemlja. V pariških diplomatičnih krogih je razširjena vest, da zahteva Nemčija navzaklje odporni Anglije pristanišče za svoje vojne ladje v Atlantskem oceanu. Ker Nemčija ne smatra Agadirja za ugodno vojno pristanišče, tedaj baje pristisko na Francijo, da bi interveriral pri Angliji, da ji Španija odstopi pristanišče Las Palmas. Anglija je odbila predlog. Španska vlada je zelo razburjena vsled nastopa Nemčije in pripravlja z veliko nagljico pomnožitev svoje vojne mornarice. Pri teh okolnostih se ne smemo čuditi, da so zavladale zopet napete razmere med Francijo in Nemčijo. »Straža« pravi, da so nove nemške zahtevne nesprejemljive za francosko vlado in pozivlje vlado, naj vse potrebujo ukrene na vzhodnih mejah. Razna poročila pričajo, da je situacija tako resna. Za nekaj dni zelo primanjkuje zlata. V Marseille so poslali velike množine vojnega materiala. Rezervisti, ki bi morali iti že na dopust, so morali še ostati v službi.

Iz Pariza nadalje poročajo: Za slučaj, če bi se francosko - nemška pogajanja prerašila, tedaj bi Francija in Anglija takoj poslali vojne ladje v Agadir. »Echo de Paris« pravi, da se je v petek sklenilo, še nadalje pridržati rezerviste. Teh se toliko časa ne bo pustilo domov, dokler se ne zgodijo tudi v Nemčiji. V Nemčiji se nadaljujejo runi na denarne zavode. — Nemški protipredlogi obsegajo 100 strani in so pisani v nemščini. Najprvo bo treba torej to spis v Parizu preložiti v francosčino. — Splošno sodijo, da se bodo francosko-nemška pogajanja še dolgo vršila in povzročila še mnogo nemirnih ur.

O bodoči francosko - nemški vojni piše oficijozni francoski vojaški list »La France Militaire« sledeče: »Nemčija je v maroškem sporu osamljena, kar je popolnoma primerljivo s pohlepnočnost in nenasiljivost, dočim Francijo, katere potrežljivosti in lojalnosti se čudi ves svet in ki je povsod priljubljena, podpira Anglija in Rusija. Francoska vojska in mornarica sta popolnoma enaki nemški vojski in mornarici. Francoske rezerve so boljše in številnejše, nego nemške rezerve. Vsled tega bi imela Francija za slučaj vojne 5 milijonov. Nemčija pa samo 4-5 milijonov vojakov. Francija bi prišla na pomoč Angliji s štirimi armadnimi korpi, ki so tako dobro oborženi in organizirani na japonski način. Temu bi se pridružilo še afriško francosko vojsko, ki bi se lahko poklicalo v Evropo, kajti angleško - francoska pogoda se nanaša na celo Sredozemsko morje. Na vzhodu Evrope češka ogromna vojna pomoč Rusije, ki bi prišla na pomoč Franciji, ki bi jo Nemčija prisilila do vojne. Tudi oboroževanje Belgije in Holandske je v interesu Francije. Pomorska moč Anglike in Francije je nepremagljiva. Francoske vojake se ne sme puščati domov

poštevniaki brez razlike prepričanja. Med tem, ko so drugi prevzeli agitacijo na kmetih, poverilo se je meni od obeh strank — kakor se sedaj vidi — »hvaležno« in »lukrativno« postopanje napram oblasti. Kljub napoljanju vseh sil od naše strani izdal je dejelni šolski svet dne 28. novembra 1910 odlok, s katerim odredili ustavitev javne enorazredne ljudske šole. Proti temu odloku vložil sem po sklepnu vseh prizadetih občinskih zastopov izvzemske občine Št. Lenart, na naučno ministru pritožbo, v kateri sem navedel med drugim sledje: Postavni predpogoji za ustanovitev slične šole niso dani. V predležeči zadevi vršile so se tri komisijonalne obravnavne. Prva je bila že dne 11. februarja 1909. Pri tej priliki izkazala se je kot petletna povprečnica obeh otrok, ki so baje nemške narodnosti in ki so hoteli obiskati javno nemško šolo, število 27^{1/5}. Takrat se je zahtevk na ustanovitev javne šole zavrnli. Druga tozadna obravnavna je bila še 16. decembra 1909. Kljub temu, da se je predlog sprva navedenih staršev za ustanovitev javne nemške šole zavrnli, in so radi tega postale prejšnje izjave brezpomembne, se ti starši niso več povabili k tej komisiji, marveč se je prejšnji rezultat enostavno rezultatu tega dne prištel, čeravno so se dejanske razmere pri teh otrocih bistveno spremenile. Na tak način je bilo sevemo mogoče izkazati petletno povprečnico — 44^{2/5} otrok. Obrazložil sem nepravilenost tega postopanja, pritožil se proti postopanju okrajnega glavarstva pri tretji komisijonalni obravnavi ter skušal dokazati, da postavno potrebuje petletno povprečnico 40 otrok ni podana, in da je način postopanja, kako je prišel dejelni šolski svet do svoje gori navedene številke, protipostavljen. Dne 15. julija 1911 je razveljavilo načrno ministrstvo spodbudi odlok dejelnega šolskega sveta in to iz sledečih razlogov: Merodajen za preračunjanje števila otrok, potrebnih za ustanovitev narodnostnih šol je dan zaslišan. V poštov imajo tedaj priti le isti otroci, ne kakor računa dejelni šolski svet, ki so istega dne, ko se je zaslišalo starše, bili soloobvezni, ter ki so imeli istega dne v šolskem okolišu svoje redno bivališče. Ker je predležečo postopanje pokazalo, da preračunjanje prijavljenih otrok za leta 1903/4 do 1907/8, koja leta je vzel dejelni šolski svet za podlagu, pri uvaževanju sprva uvedenega načela, ne poda potrebitno, 40 otrok presegajočo povprečnico, je bilo spodbudi odlok razveljaviti. Ministrstvo je tedaj priznalo, da je bil način preračunjanja otrok od strani dejelnega šolskega sveta napačen ter naš nazor pravilen. O Verstovškem »stališču« pa v teh razlogih ni duha ne sluha. Tako širi javnosti v spoznanje tega eminentno narodnega vprašanja. Če je dr. Verstovšek opozoril ministra na to pereče šolsko vprašanje, gre seve njegovemu trudu primerna hvala. Sicer pa je bil v to itak naprošen domaći poslanec Roškar, katerega dolžnost je to bila. Netaktino in stvari skrajno škodljivo pa je po nepravilenem žaliti celo vrsto ljudi, ki so se za to zadevo že trudili leta in leta in to edinole vsled želje obdati glasove gotovih oseb s sumljivo prisluženimi lоворi, druge pa od tuti načrnu delu. — Dr. Milan Goršek.

Iz Ormoža. (Slov.) Na poziv takojšnje čitalnice so se v gostilni gospo Gomzi pri »Zlatem jelenu« zbrali društveniki, tovarši in priatelji na čast odhajajočemu učitelju okoliške šole gosp. Milko Jeršetu, ki je imenovan na stalno mesto v Hrastnik. V različnih govorih se je gosp. Jerše slavil kot slov. učitelj, pevec in vrl druzbenik in so se povzdigovali njega vsestranske zasluge in možnost nastop. Odhajajoči se je zahvalil gosp. Jeršetu. Bog ga naj živi in krepi. Naj bi ne bilo zadnjikrat, da smo bili z njim skupaj.

Iz mariborske okolice nam pišejo: Tajno se je izvedelo za hrepenenje klerikalcev po vladu v spodnještajerskih podružnicah štajerske kmetijske družbe. Gospodovali bi radi ti klerikalci, a le s tujimi sredstvi — svojih ne izpuste. Kmetijska družba deli inrog denarja — tega bi radi dobili duhovniki v roke in ga delili, a ne zaslužnim vzorkmetovalem v triplom, temveč obdarovali bi radi svoje privržence in kimovce s tujimi sredstvi, ker svoja porabijo zase.

Od Velike Nedelje. Ormoška nemška šola bo definitivno dobila pet razred z našimi otroci, ki več ko eno uro od nje stanujejo. Med tem pa okoliški šoli za ormoške slovenske otroke ne privoščijo četrtega definitivnega razreda. Ormoški Slovenci bi lahko zahtevali lastno slovensko šolo v tem nadutem, le za Nemštvorečem mestu. Sedaj se bode in se je že začel zopet lov na slovensko deco v oklici in nalovili jih bodo, ker bodo vsed bede med ljudstvom obljudibili staršem vse, kar le mogoče. Omehomali bodo ti zviti hinavci marsikaterem.

ge in še obdarovali deco, katera jim pomaga prigovarjati in hvaliti ter loviti deco iz sošenih šol. Čudno, kam jadrajo nekateri »možje«, da pomagajo s kurilom v sošeno peč, pri kateri se ne bodo dolgo greli. Sini solnce boljše domovine! To se ne bi našlo nikjer na svetu — tako postopanje in tako sladko ginevanje potuji hvali in vabljivosti — še med culukafri ne. — Nasprotniki vedo, s kom imajo opraviti. Kadarso med seboj, se smejejo tej nerazodnosti v pest. Sramota tem prodajalcem šol in slovenske dece ne more izostati. Priti mora prej ali slej. Zapeljanci jih bodo še kamnali.

Iz Laskega trga nam pišejo: Witthalmovo cementno tovarno je kupil neki Poljak. S tem se je slovenska posest v trgu znatno povečala.

Iz Žalc. V tukajšnjem farovžu je zbolela neka ženska na bolezni, ki je imela znake kolere. Takojšnja zdravniška preiskava je sicer pokazala, da sum glede kolere ni utemeljen, vendor pa se je iz previdnosti žensko takoj spravilo v izolirnico pri celjski bolnišnici in so se izvršile tudi druge varnostne odredbe.

Iz Celja. Dodatno k poročilu o občenem zboru ženske Ciril - Metodove podružnice pripomnimo, da je ta podružnica nabrala v svojih nabiralnikih 215 K 44 vin. (»Narodni dom« 124 K 56 vin., gospa Dichlova 76 K 88 vin. in gospa Minka Koželj - Sodinova 14 K). — Vsled tega je dobila od vodstva Ciril - Metodove družbe tudi diplomo, katera visi v vecji sobi gostilne v »Narodnem domu«.

Iz Celja. »Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju« privedi dne 20. septembra t. l. IV. narodno zbirko. Vsi nabiratelji, oziroma nabirateljice so vladljuno naprošene, da pošljajo klubu takoj po zbirki nabiralne pole.

Drobne novice. Stavka pekovskih pomočnikov je izbruhnila ravno pred »Südmärkini« slavljem v Celju pri peku Achleitnerju. Povod so različne diference z mostrom. Ko je hotela gospa Vošnakova Achleitnerju pomoći iz zadrage, je izbruhnila stavka tudi pri njej. — Koliko zakadimona na Štajerskem? Iz poročila tobačne režije za leto 1910 je razvidno, da se je zakadilo na Štajerskem leta 1910 13,246,663 K t. j. 444,179 K več ko leta 1909 in zanosaljalo 75,000 t. j. 1000 kron manj ko leta 1909. — Za priljubo te dni tri tatove iz Ogrskega, ki so na progi Zidani most - Zagreb izvršili zadnji čas več tatvin. Tatovi so zaprti pri okrožni sodniji v Celju. — Poštna uprava je določila, da se imenuje pošta Šoštanj v bodoču uradno »Šoštanj na Štajerskem«. — Iz Maribora tožijo dopisniki v graških listih o množičnih se vlonih in tatvinah. Te je slabu spričevalo za tamošnjo policijo in — reklama za neko družbo, ki oskrbuje zapiranje in straženje vrat. — Protizvorni osebni in pridobivni se je vršil dne 7. septembra zvečer sila buren protestni shod v Brucku ob Muri. Udeleženci so šli po končanem shodu pred hotel, v katerem biva davčni referent dr. Moiser in zahtevali od hotelirja, da mu odpove hrano in stanovanje.

Koroško.

Roparski umor. V Škofičah so našli umorjeno neko zasebnico Marijo Piček. Imela je globoko prezen vrat. Kot storilec so izsledili nekoga 25letnega dñinarja Franca Schusterja. Schuster, ki so ga odpeljali v Celovec, je umor že priznal. Pri tem je dobil samo 2 K.

Požar. V sredo ob 3. zjutraj je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju in kozoleu posestnika Kirchenbauerja v okolici Volsperka. Pogorel je v poslopju cel letošnji pridelek. Za veliko težavo so ubranili, da se ne razširil požar. Kirchenbauer za pridelke ni bil zavarovan.

Nesreča na železnici. Pri premikanju voz na postaji Brežje je izpodsnilo delavce na progi Tomažu Laknerju. Padel je pod voz in kolo mu je povzročil desno roko. Roka je bila tako zmečkana, da so mu jo moral takoj odrezati.

Utonil je pri kopanju uradniški aspirant državnih železnic Ivan Hebein v Hirtu v okraju Breže.

Smrtna nesreča na Vrbskem jezeru. V četrtek zvečer so se peljali iz Krive vrbe proti sredini jezera z malim čolnom 4 izletniki in sicer dva gospoda in dve gospodični. Vsled neznanega vzhoda se je čoln nagnil in prekucnil vse štiri vodo. En gospod in ena gospodična sta se resila, ostala dva pa sta utonila. Ponosrečenca sta računovodja dejelnih dobrodelnih zavodov Ernest Bucher in železnična aspirantinja Mici Skuhala, doma iz Maribora. Trupel utopljencev se niso dobili. Jezero je na mestu nesreče že 60 m globoko.

Mladi tativi. Na kolodvoru Lautendorf so odprli šolski otroci s silo avtomat tvrdke Hartnig & Vogel in ukradli iz njega skupilo 13 K. Dalje

so ukradli postajenčniku iz kleti 8 steklenic šampanja. Tatoči so znani.

Požar. V torek je izbruhnil ogenj v skladisču za volno tvrdke Martina Gašperšič v Feldkirchnu. V skladisču je bilo 3000 kg volne. Iz skladisča je preskočil ogenj na bližnji kozolec posestnika Krausa. Pogorel je kozolec z vsemi letošnjimi predelki. Kraus ima škodo nad 1800 K. Gašperšič pa škode še ni cenil. Oba sta sicer zavarovana, vendar presegajo škoda zavarovalnina. Kako je nastal ogenj, še ni znano.

Zivinski bolezni. V okraju Spital ob Dravi se je pojavila zopet pri goveji živini kuga na gobcu in parkljih. Uvoz in izvoz živine v ta okraj je prepovedan.

Primorsko.

Dellirium tremens. V soboto ob 7. zvečer je skočil iz okna svojega stanovanja v tretjem nadstropju na cesto Michele v Trstu 4letni brivec Albin Gaspardis. Samomor je izvršil v blaznosti. Gaspardis je bil nepopolnoljubiv pijanec in je imel že dalj časa delirium tremens.

V kavarni okraden. Pek Matija Zaletič je zaspal v soboto zvečer v kavarni »Universo« v Trstu. Med spanjem so mu ukradli žeplni tatovi srebrno uro in verižico ter 15 K drobič. Tatove so izsledili še tisto noč. Aretirali so 30letnega dñinarja Antonia Kluna in delavca Ivana Švigeljna, oba iz Sežane, in delavca Josipa Rokliča iz Hrvaškega.

Poskušeni vlot v judovski templj. Že pred kratkim so vdrli neznanici tatovi v judovski templj v Trstu in odnesli dva srebrna svetilnika. Ker se jim je to zdelo premalo, so poskusili v soboto po noči nov vlot. Poskusili so vdreti skozi okno, ki leži na zapisušenem judovskem pokopališču. Na omrežju se pozna, da bi se jim vlot zopet posrečil. Toda slučajno je prišla mimo mestna straža, pred katero so vlotilci pravčasno zbežali.

Pretep med delavci. V soboto je udaril med pretepom delavec v Stabilimento Tecnico Leopold Mahnič svojega tovariska Furina z lopato za oglje s tako silo po glavi, da so morali Furina odpeljati takoj v bolnico. Poškodba je zelo nevarna. Mahniča so aretirali.

Skozi okno je skočila v samomornilnem namenu v Trstu 52letna posestnica v lastnici trgovine za obliko na vogalu cest Torre bianca in Carducci, gospa Viktorija Dobavšek. Ona stanuje v tretjem nadstropju. Pri padcu se je tako poškodovala, da je že med potjo v bolnico umrla. Vzrok samomora je bil obup radi nepravilen obvezni.

Potovanje stolnega stareca. V Trstu se je zglašil v soboto v bolnici star mož in prosil za vsprejem. Iz njegovih listin je razvidno, da je prosil neki Robert Sremansky, doma iz Krakova. Star je 104 leta. Kljub visoki starosti je prišel iz Dunaja v Trst peš. Pravi, da je do Nabrežine prav lahko hodil. Tam je začel pesati, vendar pa je prišel do Trsta, kjer je moral iskati pomoči v bolnici.

Za premeščenje hrvat. učiteljšča iz Kastri v Pazin ali v Puli. Dne 4. t. m. so imeli hrvatski in slovenski poselanci istrski sestanek v Divači. Na tem sestanku so sklenili, da se prestavi hrvatsko učiteljščo iz Kastri v Pazin ali Puli. Osnovali so na tem sestanku tudi odsek 4 dejelnih poselancev, ki bodo poskrbeli vse potrebno za premeščenje učiteljšča. Obenem pa se bo bavil ta odsek tudi z vprašanjem glede ustanovitve populne oblike šole s hrvatskim učenjem jezikom.

Med vožnjo izgubljen potnik. V soboto je priplul iz Rimini v Trst laški parnik »Romagna«, ki je imel na krovu 51 potnikov iz Italije. Pri zdravniški preiskavi pri Sv. Juriju so pogrešali potnika 81letnega Luka Gabiča iz Rimini. Gabič je bogat posestnik, trgovec in predsednik slovenske zbornice v Rimini. V njegovi celici so dobili njegov klobuk, dežnik, odprt denarnico, v kateri je bilo 30 lir, srebrno žeplno uro in poštno legitimacijo, ki jo je izdala pošta v Rimini dne 21. julija 1911 in številko 105.008. Gabič je bil prejšnji dan okoli polnoči še v družbi potnikov na parnikovem krovu. Parnik je bil takrat oddaljen od Rimini kakih 40 milij. Ograja na parnikovem krovu je tako visoka, da je padae v morje vsled nesreče skoro izključen. Gabič je izvršil torej samomor ali pa ga je kdo zavratno napadel, oropal in vrgel v morje.

Spuščanje v morje nove avstrijske ladje. V soboto so sputali v Tržiču z velikimi slovenskimi v morje nov parnik avstrijske trgovske mornarice. Parnik se imenuje »Cesar Franc Jožef I.« Ta parnik je sedaj največji med avstrijskimi trgovskimi parniki. Slovenskega spuščanja se je udeležila tudi nadvojvodinja Marija Jožefa, ki je parniku kumovala. Parnik je dolg 500 čevljev, 62 čevljev širok in 8 čevljev visok. Parnik nosi, če gre 26 čevljev pod vodo, 7500 ton in ima poleg tega prostora za 160 potnikov I. razreda, 480 potnikov II. razreda in 1800 potnikov III. razreda. Parnik ima dva velika glavna stroja, ki imata 13.000 konjskih sil in vozi s hitrostjo 19 morskih mil na uro. Parnik je najmoderneje urejen in odgovarja vsestransko vsem zahtevam modernega pomorskega prometa.

Zivinski semenj v Sežani. Mestni magistrat je prepoved zivinskega semnja, ki jo je izdal radi kužne bolezni, delno preklical in dovolil na jutrišnji semenj pripeljati le enokopitarje. Za ostalo živino je semenj zaprt.

Smrt dalmatinškega dejelnega poslance Borčiča. K smrti dalmatinškega dejelnega poslance Borčiča poročajo listi natančneje sledete: Borčič je prišel v četrtek s svojo soprogo v Trst in se nastanil v hotelu »Adria«. V petek pa je nenadoma izginil. Iskali so ga povsod, toda brez uspeha. V soboto so potegnili ribiči iz zaliva pri Žavaljah moškega vtopljenca. Policija je takoj spoznala, da je vtopljenec poslanec Borčič, kar je pritrdila tudi njegova soproga. Borčič, ki je bil že delj časa bolan, se je, kakor pišejo listi, bržkone ponesrečil. Natančnih podatkov o tem ni. Truplo bodo prepeljali v družinsko rakev v Split.

Ponarejeni bankovec. Pred devetimi meseci je izmenjal v neki kavarni v Trstu 23letni mornar Mario Seljič iz Splita dobro ponarejen 20-kronski bankovec in srečno odjadril s prigoljufanim denarjem. Kavarnar si je Seljiča dobro zapomnil. V soboto pa je prišel Seljič zopet v to kavarno. Kavarnar ga je takoj zopet spoznal in poklical policijo, ki je prednega menjalca takoj aretirala in oddala sodešču.

Zopet samomor trgovca. Zgoraj smo poročali, da je skočila predvčršnjinsko skozi okno tretjega nadstropja v Trstu trgovca Dobavšek. Včeraj pa so dobili obešenega v svojem skladisču trgovca s suhim mesom in slanino Alojzija Zorzettija. Ko so ga zvečer domači pogrešili, so opazili tudi, da manjka ključev njegovega skladisča. Odprli so s pomočjo požarnih bramb in silo vrata in našli Zorzettija obešenega z dvojno vrvjo na nekem tramu. Vzrok samomora je nezdravljiva bolezen. — Zdravnik je konstatiral, da je visel obešenec že kakih 5 ur, predno so ga našli.

Kako je prišlo do umora srbskega kralja Aleksandra in kraljice Drage?

V.

Pismeno zakletve je na to Milivoj Gavrilovič izročil meni in Genčiu, da jo shraniva.

Vsi smo bili mnenja, da je bil s tem aktom storjen vrlo važen korak naprej in da je s tem dan stvaren temelj zaroti.

Mene je zanimalo, kako da so se odločili za pismeno zakletvo, zato sem se obrnil na Gavriloviča, da mi stvar razloži.

»Jaz sem tu v Belgradu« — je tel pripovedoval Gavrilovič —, »že dva meseca na dopustu, da položim izpit za višji kurz. Imel sem s svojimi prijatelji-zarotn

indolentna vlada menda toliko časa gledala, da bo nastala katastrofa. Že se kaže, da pride do velikanske stavke železničarjev. Po shodu so socijalni demokratje demonstrirali pred »Katoliško tiskarno« z ironičnimi klici: »Živio »Slovenec! in Dol s »Slovencem!«

+ Radi nemških hišnih tablice. Leta 1909 je dal mestni magistrat ljubljanski v smislu sklepa občinskega sveta z dne 11. junija 1907 na vseh hišah pritrdirti izključno slovenske hišne tablice. Uradnik pri deželnih vladi Ferdinand Standacher in Lina Kreuter-Galle sta dala poleg slovenskih pritrdirti nad hišnimi vratimi tudi nemške tablice. Mestni magistrat je ukazal, da se morajo te nemške tablice odstraniti tekmo 24 ur pod izgibom izvršbe. Proti tej odredbi sta se Standacher in Lina Kreuter-Galle pritožila na mestni občinski svet in ko je ta pritožbo zavrnili, na deželni odbor. Ta rekurz je sedaj deželni odbor rešil, zavrnivši ga v celem obsegu kot neutemeljen. V razlogih se pravi med drugim: »O imenovanju in označenju ulic, cest in trgov, kakor tudi o napravah vsvrhu orienticije odločuje v samostojnem delokrogu občina po svojem svobodnem preudarku, ker ni v tem oziru vezana na nobene obstoječe zakonske predpise. Iz tega sledi brezvdomno, da je vprašanje, kako se naj kaka cesta ulica ali trg imenuje, javnopravnega značaja in da zato o tem ne more odločevati hišni posestnik ali kaka druga oseba po svoji volji, marveč samo občina po svojem zakonitem zastopstvu.«

+ Za prisilno delavnico bo mesta treba napraviti res stalno rubriko, to pa zaradi pristranskega klerikalnega deželnega odbora in pa zaradi klerikalnih paznikov, ki se ne drže službenih predpisov in so tako nesramni, da celo v službi uganjajo politiko in agitacijo za klerikalno stranko. Tako se poroča: Blaž Papež je zagrizen klerikalni paznik, kateremu je pod sedanjim klerikalnim deželnim odborom že tako greben zrasel, da čisto več ne upošteva ukaza, ki ga je izdal deželni glavar pri svojem nastopu, da se namreč deželni uslužbenci ne smejo vtikati v politiko. Ta hinavski paznik, ki ga sploh ne morejo videti drugi pazniki, samo radi njegovega denuncijantstva in svetohinstva, se je postavil na stališče, da ga naj Šuklje v uho piše, ker ima samo Lampe govoriti. Mož je klerikalec, a do svojih otrok ni imel krščanskega usmiljenja in nobene ljubezni. Njegovi otroci so se izražali o njem zelo slabo in nobeden ni hotel biti pri njem. Ta dieni paznik je sedaj kot dr. Zajčev valpet v prisilni delavnici. Obenem je tudi predsednik jugoslovanske strokovne zveze za prisilnične paznike, ter hoče ta priganač, kakor se poroča od paznikov, z nasilstvom in sirovostjo vse paznike spraviti v tisto brezpomembno klerikalno zvezo. Posebno novim paznikom dokaj prizadene, ki se kot poslani uslužbenci ne marajo vtikati v politiko. Temu deželnemu uslužbenemu, ki je dobro plačan od dežele in ki se vmešava v politiko, ter tudi ne vpošteva ukaza deželnega glavarja, se pod sedanjim klerikalnim deželnim odborom ničesar ne zgodi. Gorje pa takemu, ki ga zaslede, da čita na predne časopise. Takega se pa brez pardona vrže na ulico! Taki so naši klerikalni gospodarji, ki so, dokler so bili v manjšini, tako kričali in oblijubovali, kako bodo uredili poštano vse razmere v prisilni delavnici ter da bodo olajšali naporno službo paznikov. Naredili pa niso ničesar, ravneno narobe, naporna služba je še večja kot je bila poprej. Pa še nekaj je. Ti hinavski klerikaleci so pred vpoltvimi vedno govorili, da bodo nepristransko in pravično delali s pazniki. Tudi s tem se so prav poštano zlagali, to dokazuje način, kako klerikalni deželni odbor deli podpore paznikom. Klerikalnim paznikom, ki imajo delar v branilnicah ali pa so tudi hišni posestniki — imena za danes zamolčimo — so dali letos po 70 K podpore, da so se potem lahko vozili po gorjenjskih božjih potih eden ali drugi, ako pa na primer prosi paznik za podporo, ki je v resnici potreben in povrhu še bolan, se ga pa morebiti sumi, da je bolj naprednega ali demokratičnega mišljenja, pa se mu od deželnega odbora kratkomalo prošnja za podporo odbije. To se je tudi letos zgodilo. Take škandalozne razmere ter pristransko krvivo stopanje napram revnim uslužbenecem zamore uganjati le tak klerikalni deželni odbor, ki stoji pod patronanco kakega dr. Lampeta in njegovih kumpanov.

+ Najemščina v mestu. V rokah imamo izkaz o najemščinal, kolikor so jih plačali ljubljanski prebivalci v letu 1910 svojim hišnim gospodarjem. Glasom tega izkaza so znašale najemščine za leto 1910 — brez vodarine in gostačine — 3 milijone 420.654 K 86 vin. Od teh jih pri pada na stanovanja do letnih 100 K 84.703 K 18 vin., do letnih 200 K 343.176 K 97 vin. in čez letnih 200 K

2.992.774 K 71 vin. Če računamo mestno prebivalstvo s 40.000 prebivalci, je plačal vsak ljubljanc v letu 1910 85 K 50 vin. najemščine in vrhu tega še posebe vodarino in gostačino. Prav v letu 1910 se je veliko govorilo in pisalo, da so se v Ljubljani najemščine od stanovanj zelo povišale, zato ne velja danes nič več gori navedena številka, dasi je visoka dovolj. O letošnji najemščini torej ne moremo razpravljati, ker nam še ni znana; poznamo pa ono iz leta 1909, zato primerjamo vsoto vplačanih najemščin iz leta 1909 oni za leto 1910. V letu 1909 jih je bilo vplačanih za 2.851.370 K 84 vin., v letu 1910 pa, kakor že omenjeno 3 milijone 420.654 K 86 vin., v enem letu so se torej zvišale za 569.284 K 02 vin. in to smo hoteli povedati. — Podarila so se torej za okroglo 20% (natančno za 19.99652%). Pa pravijo klerikalci, da v Ljubljani ni dragaj!

+ Kolikoga zavijanja so zmožni idrijski klerikalni dopisniki? »Nasre Moči« in »Slovenec« more presoditi vsak, ki količaj pozna idrijske razmere. Sodeč po njihovih dopisih so se za časa narodno - napredne občinske uprave gradila občinska potla za naprednjake in vodo iz mestnih vodovodov so smeli porabljati zgol narodnjaki. Uveljavljeno, da je bilo brez pogojno načelo: »liberalen groš, klerikalni knof!« In vendar je ravno nasprotno resnica, pota so se popravljala in širili vodovodi tam, kjer je bila najnujnejša potreba in naj si so bili dotični posestniki klerikalci, socijalni demokrati ali liberalci. Napreden občinski odbor v tem oziru ni poznal izjemne. Klerikalni posestniki ravno morejo klerikalne dopisnike postaviti na laž. Klerikalni lažnjiveci in obrekovalci pišejo: »Da bi se prikupili ljudstvu in narodnemu delavstvu, kakor so vedno naglašali, so v občini dovoljevali celo vrsto podpor, remuneracij, nagrad in enakih dobrot za prazen nič in prazno delo ter za »reveže« dovoljevali take vsote, kakršni občinski proračun, od vestnih ljudi sestavljen, nikdar ne bi bil zmoge!...« Pozivljamo klerikalnega pačalnega obrekovalca, da navaja konkretno slučajev za reveže, da moremo te brezstidine lažnjivece razkrinkati pred javnostjo. One malenkostne ubožne podpore, ki se so dovoljevale ubogim rudarskim vdomov in sirotam, imenuje klerikalni dopisnik vsote! Seveda imajo naprednjaki več sočutja do reveža, ko tisti, ki so slepemu ubožemu plačevali nekaj vinarjev za zvonenje pri Sv. Trojici in ga tako dolgo vrsto let na nesramen način izkoriščali. Uboga vdova, ki mora s par kronami pokojnine na mesec skrbeti za toliko in toliko sirot, ne sme prejeti nekaj občinske podpore, e. kr. katehet Oswald pa sme dobiti za potovanje v sveto deželo mastno nagrado. Taki prijatelji ubogega ljudstva so idrijski klerikalci! Le potolaženi naj bodo, še vse drugače bo obremenjen ubožni zaklad idrijske občine, kakor je danes! Ubožta in potrebe v Idriji je čedalje več. Svojim lahkovernim pristalem lahko natvezate, karkoli hočete, naš dolžnost pa je, da grda klerikalna zavijanja razkrinkavamo in po zasluznosti ožigamoso. Idrijski klerikalci imajo danes veliko korajoč proti naprednjakom zategadel, ker nastopajo napram njim socijalni demokrati z rokavicami. Pa prepričani smo, da ta nenaravna razmerja ne bodo ostala dolga. Tudi idrijski socijalni demokrati, če nimajo zavezanih oči, bodo spoznali kmalu, da rede samo klerikalnega gada na svojih pravilih, da bodo nepristransko in pravično delali s pazniki. Tudi s tem se so prav poštano zlagali, to dokazuje način, kako klerikalni deželni odbor deli podpore paznikom. Klerikalnim paznikom, ki imajo delar v branilnicah ali pa so tudi hišni posestniki — imena za danes zamolčimo — so dali letos po 70 K podpore, da so se potem lahko vozili po gorjenjskih božjih potih eden ali drugi, ako pa na primer prosi paznik za podporo, ki je v resnici potreben in povrhu še bolan, se ga pa morebiti sumi, da je bolj naprednega ali demokratičnega mišljenja, pa se mu od deželnega odbora kratkomalo prošnja za podporo odbije. To se je tudi letos zgodilo. Take škandalozne razmere ter pristransko krvivo stopanje napram revnim uslužbenecem zamore uganjati le tak klerikalni deželni odbor, ki stoji pod patronanco kakega dr. Lampeta in njegovih kumpanov.

+ Najemščina v mestu. V noči 31. avgusta se je v Borovnici vtihotipal nek individij v Majaronov hlev, iz katerega je izvlekel na dvořišče hlapčev kovčeg. Tam ga je vlotil in ukral eden črni čevlj na zadruži in erajco ter nato odšel s plemom v temno noč. Isto noč je prišel nepoklicane pri odprttem oknu v spalno sobo posestnika Andreja Puštrovha, ukral eden niklasto žepno uro z verižico ter zopet skozi okno izginil. Napisel je pa obiskal še hišni posestnika Ignacija Huestiča na Bregu št. 11 in ukral zlat prstan, zlat navadni prstan, zlat navadni prstan in

par zlatih utanov. Ker ni dobil nič več pripravnega, je zopet brez sledu izginil. Teh tativ je sumljiv nek potnik srednje velikosti in je bil takrat oblečen v črno obliko.

+ Na gimnaziji v Novem mestu je razpisana suplentura za klasično filologijo; iz telovadbe izpršani kandidati imajo prednost. Prošnja se mora vložiti takoj pri ravnateljstvu novomeške gimnazije.

Zopet ponočni napad v Kandiji, ostroma na Brodu. Opotovano smo že naglašali, da ni menda nikjer na svetu tako sirovih in podivljanih ljudi, kakor so na Brodu in na Drski, torej komaj 20 minut od Novega mesta in komaj 10 minut od hiše župana Štemberja. Ponočni napadi na mirne ljudi kar ne pridejo z dnevnega reda. Dne 27. avgusta t. l. so pili v gostilni Ivana Matoha na Drski Matija Gimpelj in njegov sin Polde, tesarja iz Podljubljana, ter neki Ivan Nekje od Št. Jerneja. Ko so vsi trije zapustili po 10. zvečer gostilno, sta jih ustavila na Brodu zglaslostna pretepač Karel Gril in Jože Božič in sta jima žngala s koli. Ker so šli napadeni mirno svojo pot dalje, sta šla Božič in Gril za njimi. Pridružila sta se jima pa tudi Anton Fink in France Drenik. Ko so jih dohiteli, so jih začeli pretepiti s koli in so pobili Matija Gimpelj na tla ter tako zdelani, da je moral iti v bolnišnico. In blizu Drske namevarajo postaviti novo meški kolodvor. Kdo pa bo hodil na kolodvor med sirovine, da bi še življenja ne bil varen??

Brezvestna sirovost. Julijana Piškar se je šla dne 13. avgusta t. l. v družbi Ivanove Horvat kopat v potok imenovan »Breg«. Stari ste komaj po 10 let. Julijana Piškar je zapuščena sirota. Njena nezakonska mati je nameč odšla v Ameriko in pustila siroto pri stari materi v Gabrovščici. Ko ste se obe deklici skleli in šli v vodo, ki je tam komaj par dometrov globoka, je prisel neki možak in začel metati proti deklicama kot pest debelo kamenje iz bližine. Deklici ste begali pred kamenjem, končno pa je zadebel precej velik kamen Julijano Piškar na glavo, ki ji jo je prebil. Brez zavesti je padla v vodo, ki jo je gnala v bližino staro strugo, kjer je deklica v omedlevici utenila. Storile so za petami in je zletela, da bi dobil strogo kazeno. Žal, je še vedno pri nas precej razširjena navada, da se nagaja kopajočim, bodisi, da se jih obmetava s kamenjem, »stunka« pod vodo, jim skrije oblike, ali pa se jim brani, stopiti na suho.

In Mokronoga. Pri divjem požaru, ki je uničil vse, kar je dosegel, je tepelo tudi vse drevje in trte. Pri Gačniku, ki je popolnoma pogorel, je poleg hiše, ki je danes kup pepela, ostala jablan. Cudo je, da ni zgorela, še večje čudo je, da je danes v polnem cvetju. Upajmo, da oznanja to ejetje vstajenje izpod pepela in razvalin!

Premalo orožnikov v Mojstrani. Dne 7. t. m. sta orožniški postajevodja in njegov mlajši kolega aretirala tovarniškega delavca Anžiča zaradi boja in sta ga privedla na postajo. Aretiranec je popoldne iz orožniške postaje popihal. Dva orožnika sta ga žla loviti; nastala je prava dirka, in končno se je vendar posrečilo Anžiča vjeti. Dobro bi bilo, če bi se število orožnikov v Mojstrani pomnožilo.

Stari grobovi. V Zagrebškem predmestju Horvati na Savi so našli delavci pri kopanju nekoga jarka človeški skelet. Obvestili so delavce o tem vladu, ki je takoj odredila preiskavo. Sumili so nameč, da je izvršil kdo zločin. Toda pri nadaljnem kopanju pa so našli še več človeških skeletov. Med njimi je ležalo precej orožja, po katerem sodijo, da mora biti po skupen vojaški grob iz 8. ali 9. stoletja. Poleg človeških skeletov so odkopali tudi cela okostja konj. Nadaljnje izkopavanje se vrši pod nadzorstvom v vodstvu arheološkega muzeja v Zagrebu. Strokovniki so mnenja, da je to skupen vojaški grob in da se je vršila na tem mestu v davnih časih kaka bitka.

S ceste. V soboto popoldne je peljal po Bleiweisovi cesti nek posestnik zelenje cevi ter sedel s svojim sinom na vozu. Med vožnjo mu sin pada z voza. V tem pa pride napol nek avtomobil. Ko je ſofer videl, da se konja plašita, je vozilo ustavil in ker voznik ni hotel z voza, sta odškocila na stran ter zlomila

črke. V cesti. V soboto popoldne je prišel nepoklicane pri odprttem oknu v spalno sobo posestnika Andreja Puštrovha, ukral eden niklasto žepno uro z verižico ter zopet skozi okno izginil. Napisel je pa obiskal še hišni posestnika Ignacija Huestiča na Bregu št. 11 in ukral zlat prstan, zlat navadni prstan, zlat navadni prstan in

ter mu na glavi prizadila več lahljih poškodb, naposled ga je pa eden še ugriznil v levi mazinec. In vse to je moral možak prestati zaradi luhbegla glasu.

V znamenju draginje. Včeraj popoldne sta dva posestnika iz Tomičevega zasačila na svojih njivah neko žensko, katera je bila nabrala večjo množino krompirja in zelnatih glav. Ko sta jo oddala stražnik, je izpovedala, da je to storila iz sile, ker je možak premalo zasluži in ne more preživljati z njegovo plago sedem otrok.

Cigavo je kolo? V Žužemberku je bil aretovan Jakob Oberstar iz Marinčevski pri Krki, kateri je imel črno kolo z napisom: »Fahrradwerke A. Greger u. Co. Commanditgesellschaft Wien«. Kolo je prostega teka in ima pneumatika rdeče črte. Oberstar trdi, da je to kolo ukral dne 27. avgusta ob 10. popoldne pred neko trgovino v Florjanski ulici v Ljubljani. Lastnik naj se čimprej zglaši pri policiji.

V Ameriko. V Žužemberku je bil aretovan Jakob Oberstar iz Marinčevski pri Krki, kateri je imel črno kolo z napisom: »Fahrradwerke A. Greger u. Co. Commanditgesellschaft Wien«. Kolo je prostega teka in ima pneumatika rdeče črte. Oberstar trdi, da je to kolo ukral dne 27. avgusta ob 10. popoldne pred neko trgovino v Florjanski ulici v Ljubljani. Lastnik naj se čimprej zglaši pri policiji.

Strel za strah. V petek zvečer sta se v obližju Kolinske tovarne sprla delavca Karel Berentin in Martin Jeriša. Med prepirom je Berentin potegnil iz žena samokres ter žnjim dvakrat ustrelil, baje v zrak.

Delavsko gibanje. V soboto se je na južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 6. Kočevjarjev in 10. Hrvatov, 30. Hrvatov je prišlo pa nazaj. Včeraj je prišlo pa iz Amerike 100 Slovencev in 200 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Posestnik Ivan Žagar je izgubil dve konjski odelji. — Ga. Marija Kavčič je izgubila zlato zapestnico z višnjevim kamenom. — Sluščarica Karolina Nemeč je našla dve konjski odelji.

Srebrno kljuko je nekdo izgubil na poti od Leoninma do Ilirske ulice. Pošteni najdljitev je naj izroči g. Feldštejnmu. Radeckega cesta št. 12.

Popravek. V sobotnem uvodniku »Roparska družba« bi se moral stavk v 2. koloni v 26. vrsti od zdolaj: »Ako bi imela vpogled v pomožno utrditev, da se vodila v zgradbi načrta, kakor je izvedla »Gospodarska zveza« glasiti tako-le: »Ako bi imela vlašča vpogled v pomožno utrditev, da se vodila v zgradbi načrta, kakor je izvedla »Gospodarska zveza« ...«

Društvena raznolika.

Podružnica Ljubljana I. avstrijskega društva državnih slug je priredila včeraj popoldne javen shod v restavracijskih prostorih pri »Črnom orlju« v Gospodski ulici. Shod je bil jako dobro obiskan; udeležili so se ga tudi nekateri odpolnenci z dežele. Shod otvoril društveni predsednik gospod Zorko in pozdravil navzoča državna poslanca gg. dr. Ravničarja in prof. Jareca. Ko je nato govoril o namenu shoda, ki naj bi pojasnil skrajno beden položaj državnih uslužbencev vsled vedno naraščajoče draginje, da besedo g. Hiberni, ki poudarja, da so ravno državni sluge vsled draginje najbolj prizadeti. Višji uradniki draginje lažje prenešej, obrtniki se lahko proti njej zavarujejo s tem, da nastavijo višje cene svojim izdelkom, ravno tako trgovci. Le državni uslužbenci si ne morejo ničesar pomagati. Vse se držajo, a oni morajo ostati vedno pri svoji nizki plači, ki komaj zadostuje, da se preživi samo ena oseba, ne pa celo rodbina. Skrajna potreba je, da se njih obupnemu položaju odpomore. Apelira na državna poslanca, da zastavita vse sile in izposluži v parlamentu vsaj to, da se jim da toliko plači, ki poudarja, da se mora poštovati in da se mora poštovati. Skrajna potreba je, da se njih obupnemu položaju odpomore. Apelira na državna poslanca, da zastavita vse sile in izposluži v parlamentu vsaj to, da se jim da toliko plači, ki poudar

Prosleta.

Oporni zbor slovenskega deželnega gledališča. Tvo skupino ima pod vodstvom g. kapelnika V. Talicha a oporni zbor v torki zvečer ob pol 8. v gledališki dvorani. Omi gg. in dame, ki hočejo biti letos v tem zboru, naj se oglase najkasneje do torka zvečer (med 6. in 7. uro) v ravnateljski pisarni. Na kasnejše prijave se ne bo moglo oziрат.

Dramatična šola slovenskega deželnega gledališča se zaključi danes zvečer. Javna produkcija se vrši dne 17. t. m. popoldne na odru deželnega gledališča ter se vprizori Anzengruberjeva ljudska igra »Četrt božja zapoved«. Med gojenici in gojenkami je več prav nadarjenih in že dokaj spremnih igralcev in igralk začetnikov.

Razne stvari.

* Kolera. Kakor smo poročali že v soboto, so konstatirali tudi pri sedemletni Juliji Jager na Dunaju kolero. Vsi štirje otroci umrle Jager so tedaj bolni in v bolnici. Pri vseh so konstatirali kolero. Do včeraj ni bilo posebne nevarnosti za njih življenje.

— Ogrsko notranje ministrstvo razglaša, da so konstatirali pri 3letnem Ivanni Javoreku v Novi Pešti kolero. V petek je umrl v Pešti delavec Aleksander Frorian za kolero. Do sobote je bilo izoliranih v peštanskih bolnicah 76 oseb, pri 7 so konstatirali kolero. — V Dragi pri Sušaku je umrla v petek neka tovarniška delavka. Bakteriologična preiskava še ni končana. — V Burgasu so zbolele za kolero 3 osebe. V Solunu je zbolelo v soboto precejšnje število ljudi za kolero, umrli pa so 3, včeraj pa je zbolelo že 54 oseb, umrlo pa 30. V Novempazarju je umrlo 17. v Skoplju 17. v Bitolju 21, v Peratu 11 oseb. V Carogradu so konstatirali v petek 25 slučajev kolere, umrlo pa je 19 oseb.

* Monna Lisa. »Münchner neueste Nachrichten« so dobile od nekega Renanta pismo, v katerem pravi, da je on ukradel iz Luvra Monno Liso in jo spravil v tresorju neke nemške banke. Renant pravi, da je Francoz in da je izvršil tatvino zato, ker ga je jezilo, kako slabo čuvajo v Luvru slike. Najbrže je vse to slaba šala. »Figarus« je prinesel te dni neki neznanec neko soho iz muzeja Trocadero kot dokaz, kako slabo čuvajo še sedaj francoske muzeje. V Parizu so aretrirali v soboto nekega Rusa Kosztovskega, ki ga imajo na sumu, da je ukradel one predmete, ki jih je potem vrnil muzejem s posredovanjem časnikov. V zvezi s to aretacijo so aretrirali tudi pisatelja Apollinaireja, ki je baje sokriv na tatvini. V poučenih krogih so mnenja, da se je policija v tem slučaju zmotila. Pri policiji v Parizu se je oglasil v soboto neki Blaudin, ki je izpovedal, da je bil oni dan, ko je Monna Lisa izginila, na Orleanskem kolodvoru. Ker je bil prišel ravno iz bolnišnice, kjer je prestal dolgotrajno bolezni, je bil zelo slab in se mu je videlo, da komaj hodi. Na kolodvoru ga je navoril neki moški, da naj mu drži paket, da si lahko kupi karto. Blaudin je držal sliko in je tudi opazil, da je bila slika slikana na les. Ko je prišel neznanec nazaj in zopet vzel svoj paket, mu je dal 20 frankov. Blaudin pozneje ni čital časopisov, zato je bilo tudi mogoče, da tako dolgo ni češesar izpovedal. Če bo ta novi sled pripeljal do zaželenega cilja, ni gotovo.

Telefonska in brzjavna poročila.

Zmaga na Koroškem.

Beljak, 11. septembra. V občini Vrbovec, ležeči na skrajno nemški meji tik Beljaka, so Slovenci pri občinskih volitvah po ljuti borbi zmagali v vseh treh razredih. Izmed 18 odbornikov je 15 naših.

Deželni zbori.

Dunaj, 11. septembra. Vprašanje rekonstrukcije kabineta še ni rešeno. Merodajni krogi zatrjujejo, da bo rekonstrukcija kabineta izvršena še pred sklicanjem državnega zabora.

Dunaj, 11. septembra. »Neue freie Presse« je prinesla včeraj vest, da je cesar sprejel barona Schönaicha v soboto ob 11. dopoldne v avdijencu. Ta vest je popolnoma izmišljena. Schönaich je bil v soboto od pol 11. do 12. v svoji pisarni in je sprejel generala Krabatina ter nadzornika Brudermannia. Danes sele bo cesar sprejel vojnega ministra v avdijencu in mu sporočil svojo odločitev na njegovo demisijsko prošnjo.

Državopravna pozicija Češkega.

Praga, 11. septembra. Povod 40letnice cesarskega reskripta, ki potrjuje češko državopravno pozicijo, je imela češka državopravna na prednja stranek slavnosten meeting, ki se ga je udeležilo 2000 oseb. Sprejeta je bila resolucija, ki poudarja, da vztraja češki narod na svojih državopravnih zahtevah. Resolucija protestira proti namjeravani obliki češko-nemške sprave in zahteva, da naj češki državni poslanci ne pripustijo delovanja državne zboru, če ne deluje češki deželni zbor.

Praga, 11. septembra. Državopravna stranka je sprejela podobno resolucijo, kakršna je bila prejeta na meetingu. Ta resolucija pa še posebno poudarja nedeljivost češkega kraljestva in absolutno enakopravnost obeh narodnosti.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 11. septembra. Danas sejo državnega zboru so napomnila poimenska glasovanja. Prečitana je bila tudi interpelacija zaradi demisije Schönaicha. Odgovor pride najbrže v 2 dneh.

Sestanek srbskih zarotnikov z zaupnikom princa Karagjorjevića — v Ljubljani.

Belgrad, 11. septembra. Novaković priopoveduje v svojih, v »Tri bunu« priobčenih memoarijih, o se stanku Genčićevim z zaupnikom te danega pretendenta Petra Kara gjorgjevića, s sedanjim srbskim poslanikom v Carigradu — Jašo Nenadovićem. Predno je prišlo do tega se stanka, se je dolgo razpravljalo, kje bi se naj ta sestanek vršil. Po temeljitem prevdarku se je za mesto se stanka določila Ljubljana. Genčić in Nenadović sta stanovala v hotelu pri »Slonu«. Tu so se tudi vršile njihove konference glede odstranitve kralja Aleksandra in kraljice Drage. (Več o tem poročilo v jutrišnjem listu. Opomba red.)

Obisk kralja Petra na Dunaju.

Belgrad, 25. septembra. Med avstro-ogrsko in srbsko vlado se vrše pogajanja zaradi obiska kralja Petra na dunajskem dvoru. V dobro informiranih krogih zatrjujejo, da je obisk skoraj že popolnoma zagotovljen in da je določeno, da obišče kralj Peter cesarja še to jesen na Dunaju in ne v Budimpešti, kakor so prvotno trdili.

Uvoz srbske živine.

Belgrad, 11. septembra. Pogajanja med srbsko vlado in avstrijsko vlado glede povisjanja letnega kontingenta za uvoz srbske živine v Avstrijo se nadaljujejo. Srbija je temu zvišanju zelo naklonjena, ker je moral oddajati italijanskim kupcem samo mlado živino, vsele česar je bila srbska živinoreja za leta oškodovana.

Protirevolucija na Portugalskem.

Lizbona, 11. septembra. Rojalisti razpolagajo s pehoto, konjeniki in topničarstvom ter imajo tudi dva zrakoplova, ki sta že stopila v akcijo.

Lizbona, 11. septembra. Med vjetniki lizbonske državne ječe so rojalisti razdelili orožje, zlasti revolverje, da bi ti napadli na dan revolucije čuvanje in jih umorili.

Maroko.

Madrid, 11. septembra. Ministrski predsednik naznana, da sta dve španski topničarji streljali na maroški obali na maroške vasi. Domači so odgovarjali s puškami, pa ladij niso zadeli.

Kolera.

Braila, 11. septembra. Tu in v okolici se je zgodilo v zadnjih 3 dneh 9 slučajev kolere.

Rim, 11. septembra. V Južni Italiji so se zadnje dni ponovili izgredi proti sanitetnim uradnikom.

Budimpešta, 11. septembra. Tu sta se priprnila dva nova slučaja kolere. Ena oseba je umrla.

Gospodarstvo.

— XIII. redni občni zbor Kolinške tovarne kavinih primesi, trgovskega delniškega podjetja, vršil se je dne 8. kmavca 1911 v Kolincu ob načinosti 39 delničarjev zastopajočih 2032 delnic in 1363 glasov. Po pozdravnih besedah obrazložil je g. predsednik v daljšem govoru delovanje zavoda in njegov razvoj, k čemur je kako mnogo prispevalo dejstvo, da se surovin ni kupovalo, ampak so se večinoma pripravljale v lastnih sušinah in poljih. Iz predloženega letnega poročila upravnega sveta je razvidno, da je tudi vse splošna gospodarska in trgovska tisen močno vplivala na cikorijsko stroko in povzročila za 11% napram lanskemu letu, kar je bilo z odobravljeno vpredstavo na znanje. Poročilo se peča v nadaljnem o požaru v Sadovi Wisznii, po katerem provzročena škoda je bila popolnoma krita s zavarovalnino, in se popolna dovršitev nove tovarne že bliža svojemu koncu. Dalj omenja poročilo ravnokar razpisano subskripcijo V. emisije novih delnic, neblage vremenske razmere leta in v kratkih potezah opisuje bodoče naloge, ki takoj upravo. Bilanca izkazuje, da je z 30. rožnika 1911 imetje v nepremičinah in napravah v Kolincu, Prostojevu, Ljubljani, Sadovi Wisznii, Ričane, Pisku, Chropinju in Dothoncisskah 1.540.227 K 82 v., v gotovini pa 28.144 K 26 v., v zalogah in skladisih 828.118 K 02 v., v terjatvah in v vrednostih papirjih 938.585 K 25 v., v prenosih računov 43.632 K 91 v., proti temu pa so pasiva delniška glavnica 1.800.000 K, rezervni fond 378.259 K 10 v., menisce 936.000 K, dolgori 68.664 K 41 v., prenos dobička od lanskega leta 4973 K 36 v. in dobiček za upravno leto 1910/11 190.811 K 44 v. Po poročilu pregledovalcev računov je bila bilanca odobrena, dobiček pa se je razdelil tako: 10% tantium upravnemu svetu 19.081 K 14 v., 8 in 1/4% na dividenda t. j. 34 K na delnico, kar znača 153.000 K. (lani le 96.000 kront), tantiem ravnateljem 2601 K 85 v., remuneracije 7965 K 50 v., delavstvu delež na dobičku 3000 K in starostno zavarovanje 1500 K, nagraada pregledovalcem, računov 1000 kron, na razne dobrotvorne namene 1830 K in prenos na novi račun 5806 K 31 v. Sprejet je bil predlog upravnega sveta in dopolnitve pravil v smislu, da sme upravni svet zvišati delniško glavnico do 3.000.000 K. V upravnem svetu so bili zopet izvoljeni g. Fisika Anton, Kraupner Ferdinand V., in Krička Vincenc, kot namestnik pa g. H. Weywara, pregledovalci računov pa g. Karbus Vavel in Kviz Bogumil, kot namestnik g. Klepač Alojzij. Obični zbor se je vršil pod predsedstvom predsednika upravnega sveta arhitekta g. Krička in Pragi.

„Domovina“

posreduje pri oddaji primernih stanovanj za dijake. Zato prosimo vse one stranke, ki imajo oddati dijaka stanovanja, da javijo to čim preje odboru društva; ravnokar se lahko obračajo starši dijakov do društva, ki bode njihovim željam radevije ustreglo. — Pojasnila daje gosp. prof. Anton Jug, Ljubljana, Dalmatinova ulica 3 I.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemek.

Zahvala.

Povodom prebridek, nenadomestne izgube našega iskreno ljubljenega sogroga in skrbnega očeta oziroma starega očeta in tasta, gospoda

Matevža Medica

lesnega trgovca in poselstnika

izrekamo za vse dokaze srnega sožalja, kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dragega ranjkega k večnem počitku tem potom vsem so rodnikom, prijateljem in znancem svojo globoko zahvalo. Posebej pa se iskreno zahvaljujemo za tolažilne obiske domačemu duhovnemu slav. občinskemu odboru, velen. gg. Železnikom in poštnim uradnikom in osobju, t. k. orožništvu za častečno spremstvo, vsem gg. pvcem za tolažilne nagrobnice kakor tudi prijaznim darovalcem prelepih venkov.

Bodi vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

St. Peter na Krasu, 9. septembra 1911

Zahvalječ estali.

Zitne scene v Budimpešti.

Dne 11. septembra 1911.

Torezni.

Pšenica za oktober 1911	za 50 kg	12-08
Pšenica za april 1912	za 50 kg	12-26
Rž za oktober 1911	za 50 kg	10-31
Koruza za september 1911	za 50 kg	8-89
Koruza za maj 1912	za 50 kg	8-48
Oves za oktober 1911	za 50 kg	9-48

Meteorološko poročilo.

Vrhovna meteorologija.

Število nad morjem 2002. Srednji zračni tlak 1017 mm.

Septem.	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetor	Nebo
9. 8. pop.	7356	22:1	m. szah.	del. jasno	
9. zv.	7356	172	sl. jzvh.	brevetr.	jasno
10. 7. zj.	7336	130			
11. 7. zj.	7411	104	sl. jzvh.		jasno

Srednja predvzema temperatura 18-1°, norm. 15-7° in včerajšnja 18-1°, norm. 15-6°.

Padavina v 24 urah 5-2 mm in 83 mm

V soboto in nedeljo popolne nevihte.

Starejša postrežnica

za ves dan, se sprejme.

Plača po dogovoru.

Kje, pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

Temeljito se ponuja igranje na citre

Metoda najboljša, pri pridni vaji uspeh
gotov. — Več na Cežovi cesti 9
pritliče desno. 3090

GOSTILNA „HOTEL VEGA“

3009 Spod. Ščaka pri Ljubljani
se takoj odda v najem ali pa na račun
Vpraša se osebno pri lastniku
Antonu Mavor v hotelu ali Metel-
kovi ulici štev. 19 v Ljubljani.

Naznanilo.

Na c. kr. državni višji realki v Idriji se prične šolsko leto
1911/1912 s skupno službo božjo

dne 19. septembra 1911.

Vpisovanje v I. razred se vrši dne 15. septembra dopoldne od 8.—10. ure
dop. naprej.

V vse ostale realčne razrede se bodo sprejemali učenci dne 18. septembra,
in sicer: II.—IV. razred dopoldne od 8.—12. ure, V.—VII. razred pa popoldne
od 2.—5. ure.

V pripravljalni razred se bodo vpisovali učenci dne 15. septembra dopoldne
od 10.—12. ure.

Nadaljnja pojasnila so razvidna iz razгласa na črni deski; daje jih pa tudi
Ravnateljstvo.

Ravnateljstvo c. kr. državne realke v Idriji.

Naznanilo.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani
(Tomanova ulica. Zraven „Narodnega doma“.)

se prične šolsko leto 1911/12 s slovesno službo božjo v domači kapeli

dne 19. septembra ob 9. uri.

Novo vstopajoči učenci za prvi razred se bodo vpisovali dne 16.,
za višje razrede pa dne 17. septembra dopoldne.

Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je zglasiti dne 18.
septembra dopoldne.

Vsa natančnejša pojasnila se čitajo v naznanih v šolskem poslopu.

Ravnateljstvo. 9297

Slovenska trgovska šola v Ljubljani, Kongresni trg štev. 2.
Pravica javnosti podljena z odlokom c. kr. ministra za bogatstvo in uk z dne 20. avgusta 1911. Štev. 28.837.

Sprejemno naznanilo.

V dvorazredno Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani se bodo še sprejemali
učenci

dne 16. septembra t. l. od 10. do 12. ure dopoldne.

V pripravljalni razred se sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 13 let ter so
dovršili najmanj štiri razrede ljudske šole.

V I. letnik se sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 14 let in ki napravijo
posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejemajo v
I. letnik le učenci, ki so dovršili 4. razred kake srednje šole ali ki so vsaj z
zadostnim uspehom dokončali popolno močansko šolo.

K vpisu naj pridejo učenci v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter
naj prineso seboj krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in K 15 vpisnine
in prispevka k učilom.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1911. 3038

Ravnateljstvo.

Vse

na tukajnjih in zunanjih učnih zavodih vpeljane

Šolske knjige

v predpisanih izdajah, v veliki množini vedno v zalogi

v trgovini s knjigami in muzikalijami

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg 2.

Seznam učnih knjig se dobivajo zastonj.

Dobra prodajalka

Slovenščine in nemščine zmožna v besedi in
pisavi se takoj sprejme v špecerijsko
trgovino v velikem kopališkem kraju. —
Istotam se tudi takoj sprejme

: vajenec :
s popolno oskrbo in oblačilom. — Ponudbe
pod „Svetovno kopališče“ postope restante
Ljubljana 3047

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolniška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Reserve fond 810.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Saraj